

60023

PA 10154/19B

DEN HAAG, 8 September 1961

Zijne Excellentie
Prof. Dr. J.E. de Quay,
Minister-President,
Ministerie van Algemene Zaken,
Den Haag.

Copie van Blom 14/9

Excellentie,

Wij achten het onze plicht ons opnieuw tot U te wenden met een pleidooi om een gesprek voor te bereiden met de Regering van Indonesië met als doel het herstel van normale vriendschappelijke betrekkingen. Naar ons gevoel is het huidige tijdstip daartoe gunstig, terwijl het verre van zeker is, dat deze situatie zal voortduren.

Het is niet te veel gezegd indien wordt gesteld, dat er een kentering is gekomen in de openbare mening in Nederland, zoals door de Pers weergegeven. Tevens is, conform hetgeen wij U mochten mededelen, bereikt dat van Indonesische zijde een minder vijandig geluid is gehoord. Uwe Excellentie zal uit de vele publicaties en uitlatingen van Indonesische leiders zeker tot geen andere conclusie zijn gekomen dan die, welke hierboven is vermeld.

Wij menen stellig, dat een klein gebaar van Nederlandse zijde, waartoe de Troonrede een unieke gelegenheid zou bieden, tot gevolg zou hebben dat beide partijen het eens zouden worden over een te volgen procedure. Men mag verwachten, dat de uitlatingen in publiek van de President van Indonesië gedurende de laatste jaren niet de maatstaf zullen zijn voor de houding van de Indonesische Regering bij komende onderhandelingen. Deze verwachting is gebaseerd op hetgeen zowel omtrent het denken van de President als van andere Indonesische leiders bekend is. Wij mochten Uwe Excellentie al eerder mededelen, dat Indonesië bereid zal worden gevonden een door directe onderhandelingen met Nederland bereikt accoord ter juiste naleving aan de controle van de Verenigde Naties te onderwerpen.

Wij mogen toch stellen, dat de Nederlandse Regering herstel van normale vriendschappelijke betrekkingen met Indonesië zal toejuichen. Hiervan uitgaande vragen wij ons af, welk bezwaar er aan verbonden kan zijn dit ondubbelzinnig aan de Regering van Indonesië te kennen te geven. Een dergelijke mededeling is alleen effectief indien deze direct aan de Indonesische Regering wordt gedaan en niet via de Pers.

Kenmerk: Van Konijnenburg.
© NA, AOK/AZ/KMP (1942-1979)4239
<http://resources.huygens.knaw.nl/indonesischebetrekkingen1945-1969/Nederlands-indonesischeBetrekingen1950-1963/Document/22333>

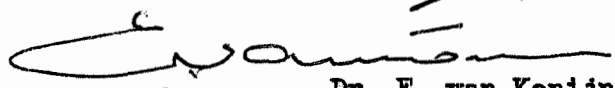
De onmiddellijke aanleiding tot het schrijven van het bovenstaande is het feit, dat in de Pers tot uiting komt, dat het voornemen van de Nederlandse Regering zou zijn zonder Indonesië daarin te betrekken de hulp van de Verenigde Naties in te roepen.

Wij zijn overtuigd, dat het niet wenselijk is om de verhouding tussen Nederland en Indonesië het onderwerp te maken van onderhandelingen met de Verenigde Naties. Noch wij, noch Indonesië blijven dan meester van ons eigen lot en onze eigen belangen. Deze weg zou ons inziens slechts dan in aanmerking komen, indien een direct overleg tussen Nederland en Indonesië onmogelijk ware. Wij menen stellig, dat directe besprekingen wenselijk en mogelijk zijn, ervan uitgaande dat door elk der beide regeringen personen worden aangewezen, die wederzijds het vertrouwen genieten.

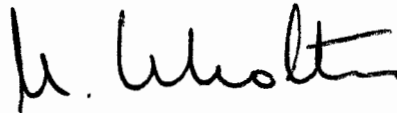
Wij zijn, van Uwe Excellentie, met de meeste hoogachting,

Dr. P. Rijkens

Dr. E. van Konijnenburg

Ir. K. Scholtens